

MENS IS GROOTSTE BRON ANTIBIOTICARESISTENTIE

Het idee dat mensen via het eten van vlees veel antibioticaresistente bacteriën oplopen, blijkt een misvatting. Overdracht gebeurt met name tussen mensen onderling, blijkt uit Wageningse onderzoek. 'Maar dat betekent niet dat we minder strikt moeten zijn met antibioticagebruik', zegt Dick Mevius van Wageningen Bioveterinary Research.

Extended spectrum beta-lactamases (ESBL's) zijn enzymen die bepaalde antibiotica afbreken. Bacteriën die deze enzymen maken, zijn daardoor bestand tegen deze antibiotica. Een bacterie kan stukjes DNA aan een ander bacterie door-

geven, waardoor de ontvangende bacterie ook ESBL's kan maken. Mevius en zijn collega's onderzochten hoe deze spreiding werkt. Het onderzoek werd uitgevoerd door WBVR samen met de Universiteit Utrecht, RIVM, het UMC Utrecht en de Gezondheidsdienst voor Dieren.

Genetische analyse van de enzymen bracht belangrijke informatie aan het licht. De ESBL's in zieke mensen lijken meer op die in gezonde mensen, dan op de ESBL's die in vee en vlees worden aangetroffen. Dat betekent dat mensen vooral besmet worden met ESBL-producerende bacteriën via andere mensen en minder via

dieren en vlees. Dat staat haaks op wat vaak wordt gedacht.

Vlees bevat wel ESBL-producerende bacteriën, maar de kans op besmetting is klein zolang het vlees goed wordt verhit en er hygiënisch wordt gewerkt. In tegenstelling tot wat eerder gedacht werd, speelt verspreiding via veehouderij dus maar een kleine rol. Mevius: 'Dit is opmerkelijk, zeker wanneer je bedenkt dat Nederland één van de dichtstbevolkte landen is, zowel met mensen als dieren.'

Vijf procent van de mensen draagt ESBL-producerende bacteriën bij zich. Mevius: 'Het is belangrijk om te beseffen dat blootstelling lang niet altijd leidt tot drager-

schap en al helemaal niet tot ziekte. Het gaat namelijk om gewone darmbacteriën, waar een mens normaal niet ziek van wordt. Die zijn alleen gevaarlijk bij een verminderde weerstand, bijvoorbeeld bij chronisch zieken of mensen die een chemokuur ondergaan.'

De productie van ESBL's door bacteriën is volgens Mevius het gevolg van een continue wapenwedloop tussen de bacteriën en de antibiotica die we gebruiken om ze te bestrijden. 'Het blijft daarom belangrijk om terughoudend te zijn met antibioticagebruik en ons vooral te richten op gezondheidsmanagement en infectiepreventie.' TL